

انقلاب زنده آن انقلابی است که بتواند خودش را از این آفت‌ها مصون نگه دارد؛ انقلاب جمهوری اسلامی خودش را مصون نگه داشت. بله، ما هم مشکلاتی داشته‌ایم؛ بالاخره همت‌ها در طول این چهل و چند سال یکسان نبوده؛ بعضی دولت‌ها همت‌های بهتری و بیشتری داشتند، بعضی‌ها کمتر؛ بعضی‌ها تشخیص‌های درست‌تری داشتند، بعضی‌ها کمتر؛ اوضاع و احوال مختلف بوده، اما حرکت، حرکت مستمر به سمت قله بوده، حرکت به سمت پیشرفت بوده؛ هم پیشرفت مادی، هم پیشرفت معنوی. (۱۴۰۱/۱۱/۱۹)
www.basirat.ir

حرف روز

هارمونی شرق

«ایران و عربستان توافق کردند ظرف حداکثر ۲ ماه، روابط دیپلماتیک خود را از سر گرفته و سفارتخانه‌ها و نمایندگی‌های خود را بازگشایی کنند.» آنچه از ظاهر این خبر بر می‌آید آن است که عربستان سعودی و ایران قصد دارند از طریق احیای روابط دیپلماتیک از بار تنش‌ها و اختلافات میان خود کاسته و وارد فاز جدیدی از مناسبات صلح‌آمیز و دوستانه سیاسی و اقتصادی شوند، اما شاید این نگاه زیادی خوشبینانه باشد چرا که با توجه به عمق اختلافات سیاسی و ایدئولوژیک و رقابت طولانی‌مدت میان دو کشور رسیدن به یک فضای مفاهمه مشترک در کوتاه‌مدت چندان ساده نخواهد بود با این حال دست کم این اتفاق می‌تواند روابط دو سوی خلیج فارس را از مرحله «جنگ سرد» به مرحله «صلح سرد» منتقل نماید.

نکته مهم که دیگری که باید بدان توجه داشت نقش میانجی‌گری چین برای کاهش تنش در منطقه است. چینی‌ها از آغاز قرن بیست و یکم سیاست خارجی خود را متأثر از ایده هوجین تائو رئیس‌جمهور این کشور پایه‌گذاری نمودند. تائو در ابتدا راهبرد ظهور مسالمت‌آمیز (Rise peaceful) را مطرح کرد که طی آن چین مسیر افزایش توانایی خود را در مسیری غیر از گسترش قدرت نظامی دنبال می‌کرد. اما پس از مدتی متوجه شدند که راهبرد «ظهور» واکنش‌هایی را به دنبال داشته است چرا که این ظهور به نوعی به «افول دیگران» تعبیر می‌شود لذا سیاست جدید خود را تحت عنوان راهبرد جهان هماهنگ (Harmonious World) مطرح نمودند. این راهبرد به معنی اولویت بخشیدن به صلح و پایداری و ثبات جهانی نه از طریق ایجاد اتحادهای نظامی و سیاسی بلکه از طریق همکاری و پیوندهای اقتصادی است.

از منظر چینی‌ها سیاست خارجی ابزاری در جهت ایجاد ثبات در منطقه به منظور دستیابی به توسعه اقتصادی است از این‌رو تلاش می‌کند تا با رفع انسدادهای سیاسی و ایجاد هماهنگی تا حد ممکن موانع اقتصادی را از میان بردارد. برای چین، ایران و عربستان علاوه بر اینکه به عنوان دو بازیگر منطقه‌ای و مؤثر در معادلات سیاسی و امنیتی منطقه شناخته می‌شوند، سهم بسزایی در تأمین انرژی صنایع چینی را بر عهده دارند.

به طور کلی این توافق را در راستای حرکت شرق به سمت دستیابی به یک هماهنگی و هارمونی سیاسی و اقتصادی ارزیابی نمود. به نظر می‌رسد جهان شرق رفته‌رفته به این نتیجه نزدیک می‌شود که میوه اختلاف میان آنها را تنها جهان غرب خواهد بلعید و تنها با کاهش اختلافات و رسیدن به هماهنگی می‌توان انتظار جهان جدید را داشت. حسین حسینی‌نژاد

گزارش روز

نقد و اعتراضی سازنده یا نزاعی برهم زننده؟

نقادی و نقدپذیری یکی از عوامل مهم رشد و تکامل فرد و جامعه می‌باشد. شهید مطهری در تعریف و تفسیر نقد و انتقاد می‌نویسد: «قوه نقادی و انتقاد کردن به معنای عیب گرفتن نیست. معنای انتقاد، یک شیء را در محک قرار دادن و به وسیله محک زدن به آن، سالم و ناسالم را تشخیص دادن است». حال سامانه انتقاد و اعتراض در جامعه ما چگونه است؟

گزاره خبری: ۱- معاون سیاسی وزارت کشور اخیراً در مصاحبه با مشرق گفت: «اقدامات کارشناسی روی آیین‌نامه اجرایی تجمعات و راهپیمایی‌های قانونی صورت گرفت و با دستور مستقیم رئیس‌جمهور موضوع تدوین لایحه‌ای در این زمینه در دستور کار قرار گرفت و لایحه تدوین شده دولت درباره راهپیمایی‌های قانونی، این هفته به معاونت پارلمانی ارسال شده و پس از آن به مجلس تقدیم خواهد شد.» ۲- رئیس دانشگاه تهران در نشست مهرماه ۱۴۰۱ با نمایندگان تشکلهای صنفی، سیاسی و علمی دانشجویی گفت: شورای عالی انقلاب فرهنگی دارای مصوبه‌ای برای ایجاد «خانه ملی گفت‌وگوی آزاد» است که متأسفانه ظاهراً به صورت عملیاتی در هیچ نهاد و دانشگاهی به اجرا درنیامده است!

گزاره‌های تحلیلی: ۱- اعتراض به معنای اعلان درد از موضع زخمی است که بر پیکره یک جامعه وارد شده است و این یک واکنش طبیعی است که باید صورت گیرد تا فقر و فساد و تبعیض در بدنه اجتماعی ریشه نندواند و با حرکت سالم اعتراضی از عمیق‌تر شدن زخم‌ها جلوگیری گردد. ۲- ایجاد فضا برای گفت‌وگو و اعتراض در یک روی آن فرصتی است برای دفاع از اقدامات درست و پرده‌برداری از نقاط قوت در کنار پذیرش ضعف‌ها و در روی دیگر آن هم ایجاد همدلی و همکاری عمومی در مسیر حل چالش‌ها تا با تکیه بر تجارب به دست آمده در ابعاد پیشرفته کشور با سوگیری رویکرد درون‌زا و متکی بر اعتماد به نفس ملی بر ضعف‌ها فائق آییم. ۳- ایجاد خانه ملی گفت‌وگوی آزاد در مدارس و دانشگاه‌ها و حتی در شهرها و روستاها فضایی‌ست برای درک درست شرایط و فهم دقیق مسائل به ویژه در سطح نوجوانان و جوانان، مقدمه ارائه برداشت اول و واقعی از وقایع و نگاه همه‌جانبه به مسائل شده و نقش این نسل پرشور و هیجان که موتور محرکه پیشرفت کشور است را به جای تخریب با پیروی احساسی از جنبش‌های بی‌سر و هدایت شده از برون، به تلاشی منطقی و پر قدرت در ساختن جامعه‌ای مترقی در تمامی ابعاد در درون تبدیل خواهد کرد. ۴- وجود گفت‌وگو و تجمعات و اعتراض‌ها و طراحي آنها به گونه‌ای که در مقابل، پاسخگویی مسئولان در هر امر را در فضایی امن و منطقی فراهم آورد در حقیقت به مثابه دوربینی است برای رصد عملکردها و جلوگیری از انباشت هزینه‌ها. ۵- با شکل‌گیری فضای مطالبه و شفافیت‌خواهی در حقیقت در کنار فهم درست توقعات و انتظارات مردم، شرایط و الزامات تحقق این خواسته‌ها نیز برای عموم روشن می‌شود که نتیجه این فرایند درک متقابل دولت و ملت و تلاشی همدلانه در مسیر تحقق اهداف و حل چالش‌ها خواهد شد و کم شدن فاصله انتظارات از واقعیات و منطقی شدن خواسته‌ها با درک درست شرایط و همچنین جلوگیری از سوءاستفاده دشمنان از مشکلات مردم را به بار می‌آورد.

نکته پایانی؛ ضمن توجه به دغدغه‌های امنیتی و تدوین راهکار جهت برگزاری امن تجمعات؛ باید فضای نقد و گفت‌وگو در قالب و چارچوب قانونی خود تأمین گردد تا بر جنگ شناختی دشمن در فضای غبارآلود ادراکی با حاکمیت رسانه‌ای دشمنان در فضای مجازی با گفت‌وگوی درون‌گفتمانی فائق آییم. جواد خسروی

آنچه غرب می‌خواست نشد

نشریه معتبر اکونومیست در گزارشی به وضعیت اقتصادی روسیه پس از جنگ با اوکراین پرداخته است. این رسانه گزارش خود را با این عبارت آغاز کرده است: «نهمین اقتصاد جهان، بسیار عملکرد بهتری نسبت به پیش‌بینی‌ها داشته است». اکونومیست می‌نویسد سال گذشته شوک عظیمی به اقتصاد کشور روسیه وارد شد. برخی صحبت از تورم ۱۵ درصدی می‌زدند و برخی دیگر معتقد بودند تولید ناخالص داخلی این کشور ۱۰ درصد کاهش خواهد یافت. بانک مرکزی روسیه با انزوا مواجه شد و شرکت‌ها یکی پس از دیگری در حال ترک روسیه بودند. تحریم‌ها افزایش می‌یافت و حجم معاملات روسیه و غرب رو به کاهش بود. اما با گذشت زمان اگرچه که همچنان می‌شد آثار تحریم را در اقتصاد روسیه دید، وضعیت اقتصادی این کشور بهتر شد. اتفاقاتی که پس از شوک اولیه تاکنون افتاده است بسیار عجیب است و باعث نقض پیش‌بینی‌های زیادی شده است. برای مثال اقتصادی که قرار بود ۱۰ درصد از حجم تولید خود را از دست دهد، ۵/۳ درصد پیشرفت کرد و نرخ بیکاری نیز افزایش چندانی نداشت. روبل نیز که قبل از جنگ نرخ برابری‌اش با دلار، حدود ۷۵ به یک بود، امروز تقریباً هر ۶۰ روبل معادل یک دلار است که خبر از بالارزش‌تر شدن پول ملی روسیه است.

تحلیل گاردین از پیامدهای توافق ایران و سعودی

نشریه گاردین در تحلیلی نوشت: «این توافق می‌تواند پیامدهایی برای تلاش‌های تحت رهبری ایالات متحده برای منزوی کردن اقتصادی ایران از طریق تحریم‌ها داشته باشد. اگر واقعاً روابط عربستان با تهران گرم شود، یکی از پیامدهای آن احتمالاً سرمایه‌گذاری عربستان در داخل ایران خواهد بود. یکی دیگر از پیامدهای بالقوه برقراری مجدد روابط دیپلماتیک این است که سعودی ممکن است کانال ماهواره‌ای ایران اینترنت‌شال مستقر در لندن خود را که با حمایت از معترضان در داخل ایران محبوبیت پیدا کرده است، مهار کند. در یمن، سعودی‌ها از دولت مخالف حوثی که تحت حمایت ایران در شمال یمن حکومت می‌کند، حمایت کرده، اما به دنبال راهی برای پایان دادن به جنگ با انجام گفت‌وگو در عمان با حوثی‌هاست. سعودی امیدوار است که ایران حملات پهلادی و موشکی حوثی‌ها به پادشاهی را متوقف کند و ایران به مذاکرات عربستان با حوثی‌ها کمک کند. اما مقامات تأکید کردند که انتظارات حداقل در ابتدا پایین خواهد ماند. این توافق لزوماً به معنای تغییر رویکرد سعودی در قبال مناقشه فلسطین نیست. سعودی از پیوستن به توافقنامه ابراهیم که روابط بین رژیم صهیونیستی و برخی کشورهای عربی را عادی می‌کند، خودداری کرده است.»

پایان ادابازی اپوزیسیون

مصی علینژاد از عناصر فعال ضد ایرانی در خارج از کشور که همراه با رضا پهلوی و برخی دیگر ضمن تلاش‌های ضدایرانی خود همواره کمپین‌هایی را برای تشدید تحریم علیه ایران و حتی مشروع‌سازی اقدام نظامی علیه کشور راه‌اندازی کرده‌اند این بار با «گیعاد آردان» نماینده رژیم صهیونیستی در سازمان ملل دیدار کرده است! نماینده رژیم صهیونیستی نوشته که از مصی علینژاد و امثال او حمایت می‌کند. پیشتر بارها گفته می‌شد که صهیونیست‌ها یکی از فعالان و حامیان اصلی پشت پرده اقدامات ضدایرانی امثال مصی علینژاد و حامد اسماعیلیون و رضا پهلوی و... هستند اما معمولاً این موضوع به دلیل ننگ بزرگی که در مضمون خود دارد، توسط آنان یا مسکوت گذاشته و یا انکار می‌شد. اما چند صباحی است با افول آشوب‌ها در ایران و از سوی دیگر سرخوردگی و بازگشت بسیاری از کشورها به روال معمول دیپلماسی خود با کشورمان، ظاهراً این اپوزیسیون چاره‌ای جز آشکار ساختن ارتباطات ویژه خود با صهیونیست‌ها نداشته است. ایران اینترنت‌شال، تلویزیون تربیون تجزیه‌طلبان ایرانی نیز اخیراً با گفت‌وگویی با نتانیاهو نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی این تغییر کارفرمای اصلی خود به رژیم صهیونیستی را عملاً اعلام کرده بود!

◀ **افتتاح کریدور ساحلی ایران/** با حضور وزیر راه و شهرسازی ۲۵ کیلومتر از کریدور بزرگراهی نوار ساحلی جنوب کشور افتتاح و عملیات اجرایی بزرگراه کهرستان-لار نیز آغاز شد. کریدور بزرگراهی نوار ساحلی جنوب کشور به موازات نوار ساحل جنوب کشور بندر در جنوب شرق شروع شده و در شلمچه در جنوب غربی کشور امتداد دارد. این پروژه به طور ۱۸۵۰ کیلومتر در استان‌های خوزستان بوشهر و هرمزگان و همچنین سیستان و بلوچستان قرار دارد.

◀ **بومی‌سازی جت ایرانی/** آشتیانی وزیر دفاع اعلام کرد که صنعت هوایی از سال‌ها پیش اقدام به طراحی جت آموزشی یاسین کردند که امروز فروند دوم آن رونمایی شد و ویژگی این جت آموزشی این است که بتوانیم از آن در حوزه رزمی و پشتیبانی از نزدیک نیز استفاده کنیم. غالب تجهیزات هواپیما بومی‌سازی شده و یقین داریم به عنوان هواپیمای پیشرفته می‌تواند مأموریت‌هایی که به نیروی هوایی واگذار می‌شود را به خوبی انجام دهد.

◀ **دوستی ایران دائمی است/** آیا توافق ایران و عربستان بر روابط با انقلابیون یمن تأثیر می‌گذارد؟ عضو دفتر سیاسی انصارالله یمن این سؤال را پاسخ داده و گفته: «عربستان باید بداند که رابطه ما با ایران رابطه وابستگی نیست و پرونده یمن بین صنعا و ریاض تعیین تکلیف می‌شود نه تهران و ریاض.» امری که نشان می‌دهد روابط ایران با دوستانش یک رابطه راهبردی و فارغ از موضوعات سیاسی است.

◀ **ارز چینی برای خودرو/** متعاقب سفر رئیس‌جمهور به چین گشایش‌هایی در خصوص منابع ارزی ایران در چین رخ داده و بانک مرکزی علاوه بر استفاده از منابع ارزی خود در عراق، استفاده از منابع ارزی در چین را نیز آغاز کرده و هم‌اکنون بخش زیادی از تأمین ارز واردات خودرو در حال انجام است. واردات خودرو به یک میلیارد یورو ارز نیاز دارد که بانک مرکزی در حال انجام آن است.

◀ **روسیه نباید پیروز شود/** مکرون: «روسیه نباید در جنگ پیروز شود.» مکرون رئیس‌جمهور فرانسه از نیت غرب در جنگ اوکراین پرده برداشته و گفته است: «روسیه نمی‌تواند و نباید جنگ را پیروز شود. ما باید به اوکراینی‌ها کمک کنیم که در هر دو عرصه اقتصادی و نظامی مقاومت کنند. در حال انجام هر کاری هستیم تا این جنگ گسترش نیافته و جهانی نشود.»

◀ **ادامه‌دار بودن روند نزولی ارز/** سخنگوی بانک مرکزی گفت: همزمان با تداوم نزولی شدن قیمت ارز در بازار، در جلسه فوق‌العاده ستاد هماهنگی اقتصادی دولت، موضوع نرخ ارز و کاهشی شدن آن بررسی شد. با اقدامات انجام شده، کاهش قیمت‌ها در بازار ارز ادامه دارد.